

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค
การได้รับข้อมูลข่าวสาร และพฤติกรรมกำป้องกันโรคต่อหินของประชากรกลุ่มเสี่ยง

รติพร คำทัง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การได้รับข้อมูลข่าวสาร และพฤติกรรมการป้องกันโรคต้อหินของประชากรกลุ่มเสี่ยง

THE RELATIONSHIPS AMONG KNOWLEDGE OF GLAUCOMA, PERCEIVED SUSCEPTIBILITY, RECEIVED INFORMATION AND PREVENTIVE BEHAVIOR OF GLAUCOMA IN POPULATION AT RISK

รติพร คำทัง 5037317 NSFN/M

พ.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: นันทวัน สุวรรณรูป, Ph.D. (Nursing), นริศ กิจณรงค์, พ.บ., ว.ว. (จักษุ), นันทิยา วัฒนายุ, Ph.D. (Nursing)

บทคัดย่อ

ต้อหินเป็นโรคของดวงตาที่ทำให้เกิดภาวะตาบอดอย่างถาวร การมีพฤติกรรมการป้องกันโรคที่ถูกต้องเหมาะสม จะช่วยลดโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคและป้องกันภาวะตาบอดจากโรคต้อหิน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การได้รับข้อมูลข่าวสาร และพฤติกรรมการป้องกันโรคต้อหินของประชากรกลุ่มเสี่ยงอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 174 ราย จากผู้ที่มารับบริการทางด้านสุขภาพในหน่วยบริการปฐมภูมิ เขต อ. เมือง จ. สมุทรสาคร โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าความสัมพันธ์โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันโรคต้อหินโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.10$, $SD = 0.43$) ความรู้เรื่องโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคต้อหินมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรคต้อหินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.174$, $p < 0.05$; $r = 0.238$, $p < 0.01$; $r = 0.422$, $p < 0.01$ ตามลำดับ)

การวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลและเจ้าหน้าที่ทีมสุขภาพ ควรส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคต้อหินในประชากรกลุ่มเสี่ยง โดยใช้รูปแบบของสื่อต่างๆ ให้เหมาะสมกับกลุ่มของประชากรในพื้นที่ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคและหลีกเลี่ยงภาวะตาบอดจากโรคต้อหินให้ครอบคลุมทั้งรายบุคคล ครอบครัว และชุมชน

คำสำคัญ: ความรู้ / การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค / การได้รับข้อมูลข่าวสาร / พฤติกรรมการป้องกันโรค / ต้อหิน

THE RELATIONSHIPS AMONG KNOWLEDGE OF GLAUCOMA, PERCEIVED SUSCEPTIBILITY, RECEIVED INFORMATION AND PREVENTIVE BEHAVIOR OF GLAUCOMA IN POPULATION AT RISK

RATIPORN KHAMTHUNG 5037317 NSFN/M

M.N.S. (FAMILY NURSE PRACTITIONER)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: NANTAWON SUWONNAROOP, Ph.D. (Nursing), NARIS KITNARONG, M.D., M.B.A., NANTIYA WATTHAYU, Ph.D. (Nursing)

ABSTRACT

Glaucoma is an eye disease that can cause permanent blindness. Good preventive behaviors will help to reduce the risk of glaucoma and also of becoming blind. The objective of this study was to investigate the relationships of knowledge of glaucoma, perceived susceptibility, received information, and preventive behavior for glaucoma in a population aged 40 years and over. The total sample of 174 who participated in this study were selected by convenience sampling from people who visited the health care service at the primary care unit in Muang district, Samutsakhon province, Thailand. Data were collected through interviews and analyzed using percentages, means, standard deviations, and Pearson's correlation coefficients.

The results showed that the mean for preventive behavior was at a moderate level ($\bar{x} = 2.10$, $SD = 0.43$). Knowledge of glaucoma, perceived susceptibility, and received information were all positively associated with preventive behavior for glaucoma ($r = 0.174$, $p < 0.05$; $r = 0.238$, $p < 0.01$; $r = 0.422$, $p < 0.01$, respectively).

This study suggests that nurses and other healthcare providers should implement health preventive program for glaucoma in the population at risk. Appropriate types of media should be utilized to serve people in the local community, in order to raise awareness about performing preventive health behaviors for each individual, group, and community.

KEY WORDS: KNOWLEDGE / PERCEIVED SUSCEPTIBILITY / RECEIVED INFORMATION / PREVENTIVE BEHAVIOR / GLAUCOMA

128 pages